

Диана Ковачева кани критици на статуквото да пишат съдебната реформа

Неглижираният досега от властта Съюз на съдиите в България (ССБ), известен с острите си критики срещу порочното кадруване и политическата намеса в съдебната система, бе поканен от новия правосъден министър да даде конкретни идеи за реформа в съдебната власт. Това стана ясно в петък след срещата на новия министър Диана Ковачева с представители на 12 влиятелни неправителствени организации. Целта е да се гарантират прозрачни процедури за избор на членове на Висшия съдебен съвет (ВСС) от магистратските квоти и от парламента.

Очаква се в началото на февруари отново да бъде поставена темата дали ВСС трябва да остане постоянно действащ орган. Въпросът възникна заради сериозните проблеми с настоящия съвет, който бе излъчен при мандата на тройната коалиция, но като цяло се оказа много удобен и за сегашните управляващи ГЕРБ.

Целта е промените в Закона за съдебната власт да бъдат приети преди избора на новото "правителство на съдебната власт", който трябва да се проведе през есента на тази година.

През последния месец управляващите дадоха повод за нова вълна от критики заради скандалния избор на членовете на съдебния инспекторат. ГЕРБ влязоха в задкулисна договорка с останалите парламентарно представени партии и набързо избраха десетимата съдебни инспектори без да подлагат на по-сериозно обсъждане техните професионални и морални качества да заемат подобна отговорна длъжност. Този ход затвърди впечатлението, че целта е да се назначат политически "послушковци", а не да се гарантира независимо правораздаване.

Начинът на подбор на съдебните инспектори доведе до остра реакция на гражданския сектор, а непрозрачният избор на фигури със спорна репутация привлече вниманието и на Европейската комисия.

Особено фрапиращ бе случаят с шефа на етичната комисия във ВСС Цони Цонев, който бе принуден да подаде оставка ден, след като избран за инспектор.

На срещата с министър Ковачева в петък присъстваха именно организациите, които най-остро критикуваха действията на парламента.

Диана Ковачева, която е първият правосъден министър, който идва не от магистратската гилдия или от преподавателските и политическите среди, декларира след срещата, че възнамерява да започне "широка дискусия" за повишаване на прозрачността при кадруването на магистратите и излъчването на членовете на ВСС.

В срещата са участвали председателят на парламентарна комисия по вътрешна сигурност и зам.-председател на Народното събрание Анастас Анастасов (ГЕРБ), както и началникът на премиерския кабинет Румяна Бъчварова.

Резултатът от срещата е постигнато съгласие Съюзът на съдиите да изготви законопроект за промени в съдебния закон и в началото на февруари той да бъде предложен на управляващите. Организацията трябва първо да обсъди конкретните идеи за реформа на своето общо събрание на 27 и 28 януари, а след това да го представи на неправителствените организации и правосъдното министерство. Законопроектът ще има за основна цел гарантирането на прозрачността при кадруването на магистратите и предотвратяване на парламентарни скандали като този с инспекторите.

"Проведеният избор на инспектори и реакцията на гражданското общество дава конкретен повод да се обсъжда приемането на ясни правила за номиниране и избор на членове на ВСС. Това е следващата процедура, която ще бъде проведена през 2012 година", е заявила по време на срещата Диана Ковачева, цитирана от пресцентъра на министерството.

По думите ѝ новите правилата трябва да "отговарят на принципите за почтеност, публичност и прозрачност". "По този начин ще се гарантира изборът на доказани професионалисти с безупречна репутация за членове на ВСС", заявява Ковачева.

Участници в срещата споделиха пред Mediapool, че без ясен ангажимент за промени в закона от страна на ГЕРБ, всичко ще остане в сферата на добрите пожелания. Такъв ангажимент по време на срещата при Ковачева не е бил изразен. Mediapool не успя да се свърже с Анастас Анастасов за коментар по повод началото на поредната "широка дискусия" за реформи в съдебната власт.

На среща на Диана Ковачева и НПО се обсъдиха Как изборът на членове на ВСС да бъде прозрачен, почтен и публичен

Какво трябва да се промени в Закона за съдебната власт (ЗСВ), за да бъде процедурата за избор на членове на Висшия съдебен съвет (ВСС) от съдебната и парламентарната квоти публична, прозрачна и почтена. Трябва ли ВСС да бъде постоянно действащ орган. Да се определят ясни критерии за избор за назначения и кариерно развитие в съдебната система. Тези теми са били обсъдени на среща на правосъдния министър Диана Ковачева с 12 правни неправителствени организации - Съюза на съдиите в България, Институт "Отворено общество", Български хелзинкски комитет, Български институт за правни инициативи, Център за либерални стратегии, Център за изследване на демокрацията, Асоциация за европейска интеграция и права на човека, Програма Достъп до информация, Институт за развитие на публичната среда, Фондация за развитие на правосъдието, Фондация РискМонитор, Мрежа за гражданско наблюдение на съда център на НПО-Разград. На срещата са присъствали и зам.-председателят на парламента Анастас Анастасов и началникът на кабинета на министър-председателя Румяна Бъчварова.

Министър Ковачева е поканила представителите на НПО заради тяхното писмо по повод избора на съдебни инспектори. В края на декември в рамките на една седмица депутатите номинираха и избраха съдебни инспектори. Това предизвика възмущението на НПО. 11 организации, между които и Съюзът на съдиите, изпратиха писмо до парламента и правосъдния министър, в което настояваха да се спре процедурата и да бъде открита нова, като подборът на съдебни инспектори бъде подложен на обсъждане. НПО призоваха и за по-голям баланс при номинирането, защото от предложените кандидати само двама бяха съдии, останалите бяха прокурори, сред които и членът на ВСС Цони Цонев, имаше един следовател. След избора, обаче Цони Цонев се оттегли, след като неговата кандидатура бе обявена за компрометирана и спорна и повлече сериозно недоволство, а в медиите се появиха компрометиращи информации за него. Така на този етап остават 9 съдебни инспектори, повечето прокурори.

"Проведеният избор на инспектори и реакцията на гражданското общество дава конкретен повод да се обсъжда приемането на ясни правила за номиниране и избор на членове на ВСС, тъй като това е следващата процедура, която ще бъде проведена през 2012 г.", е казала по време на срещата министър Ковачева и е допълнила: "Тези правила следва да бъдат подложени на широка обществена дискусия и да отговарят на принципите за почтеност, публичност и прозрачност. По този начин ще се гарантира изборът на доказани професионалисти с безупречна репутация за членове на ВСС."

Неправителствените организации са поели ангажимент до края на януари да предложат проект на изменение на съдебния закон, който ще бъде широко обсъждан, съобщи от правосъдното министерство. Всяка една организация ще изготви свое становище, всяко от тях ще бъде обсъдено на съвместна среща, след което един общ проект ще бъде даден на правосъдното министерство. Според представители на неправителствения сектор в проектите най-вероятно ще залегнат и идеи за решаване на други актуални и съществени проблеми в съдебната система. Задачата им обаче се очертава да бъде доста сложна - след безпринципната договорка по избора на съдебни инспектори, за който се иска квалифицирано мнозинство от 2/3 от всички депутати, стана ясно, че у нас обичайните механизми за публичност, прозрачност и плурализъм не действат.

"Участниците в срещата се съгласиха, че е важно да бъде взета предвид експертизата на професионални и неправителствени организации по тези теми. Обсъдени бяха и други възможности за повишаване прозрачността и публичността във функционирането на ВСС и неговите комисии", казват още от пресслужбата на министерството на правосъдието.

"Правен свят" се опита да се свърже с депутата от ГЕРБ Анастас Анастасов, за да научи какъв ангажимент е поел или ще направи групата на ГЕРБ, за да бъде изборът на членове на ВСС, в това число и от парламентарната квота, почтен. Но той не отговори на мобилния си телефон.